

MIJN VRIEND DE PINDAMAN

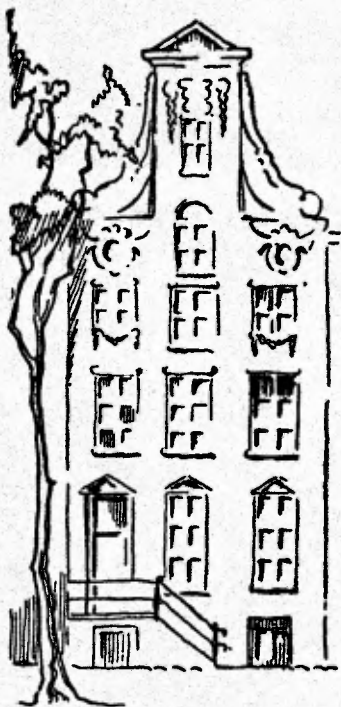

LINDA
ERICS

VE
HULSI

AAN

DE LEIDER (STER)

UITGEGEVEN DOOR DE
JEUGDCOMMISSIE VAN HET
NEDERLANDSCH BIJELGENOOTSCHAP
HEERENGRACHT 366
AMSTERDAM — 1949

Tekeningen van
W. G. v. d. Hulst Jr.

MIJN VRIEND DE PINDAMAN

I.

Li was een mager, bruin meneertje met veel rimpels in zijn gezicht. In zijn koffertje waren lekkere dingen en mooie dingen: pinda-repen en pepermunt, vogeltjes van groen hout met staartjes van rode veertjes en draaidingetjes van glimmend papier.

Li keek altijd ver weg, net of hij iets zocht. Hij was ook zo alleen, hij had geen vrouw en geen kind, die arme Li. Hij stond onder het viaduct, dat is een hoge brug boven de straat en over die brug rijdt een trein. Bom-bom-de-bom, dat davert zo hard!

't Was winter en er lag sneeuw. Li kwam aanstappen, heel vlug, want hij vond het zo koud! Li gleed uit en viel met zijn hoofd tegen een hek. Er kwam een beetje bloed uit. De mensen zeiden: o, kijk die Pinda-chinees es! Maar niemand hielp hem. Toen stopte er een auto, een doktersauto en de dokter deed een verbandje om Li's hoofd. In de auto zat Ansje met de blonde pijpekrullen en kleine Jan met zijn rode jasje. Zij zwaaiden tegen Li en Li lachte, want hij hield veel van kinderen. Li nam gauw twee pinda-repen en

zei: „Blijft u, dokter, voor meisje en jongetje.” Li kon niet erg goed onze taal spreken, want hij kwam uit een vèr land, waar alles anders is.

„Nee, beste man, dat hoeft niet hoor!” zei dokter. Maar Li boog en zei: „O, blijft-u, ja, dokter, neem maar, voor meisje en jongetje.”

Nu, Ans en Jan vonden Li heel aardig. En later, als zij met moeder naar de stad gingen, dan vroeg Ans: „O, moeder, koop alstublieft wat van die oude pindameneer! Hij lijkt net zo alleen!”

Soms deed moeder het, niet altijd. Dan lachte Li en boog en was zo blij! Want hij hield van kinderen, vooral van die twee: Ans en Jan.

Eens zei kleine Jan: „Meneer, ik heet Jan.”

„Jan!” zei Li en lachte.

„Hoe heet u dan, meneer?”

„Li heet ik.”

„O, dag meneer Li! Dit is moeder en dat is Ans.”

Toen moesten ze allemaal lachen.

II.

Het was Mei. De zon leek wel een gieter van goud, die allemaal licht in de tuinen goot. De seringen bloeiden, dat rook zo zoet! en het roodborstje zong.

Li ging 's morgens héél vroeg wandelen. Eens kwam hij langs het huis van dokter. Ans en Jan waren al in de tuin. Ze zwaaiden tegen hem. Li dacht: o, nu ik weet, waar lieve kindertjes wonen. En hij zwaaide terug.

Een week later zat Janneman in de zandbak, taartjes

te maken. Hij versierde ze ook, net als de bakker doet. Met schelpjes en bonte steentjes versierde hij ze.

Ans zat onder de seringenboom met een boek. Zij las zo graag! Ze stopte in elk oor een vinger en haar krullen hingen op het boek. Moeder zei: „Ans, let je goed op, dat Jantje niet buiten het hek komt?”

„Ja, moeder, ik let heus goed op.”

Ans keek telkens naar kleine broer, maar hij was zo druk! De tong stak iets uit zijn mond en hij hield telkens de adem in, tot hij rood werd, zó druk was Janbaas aan 't bakken.

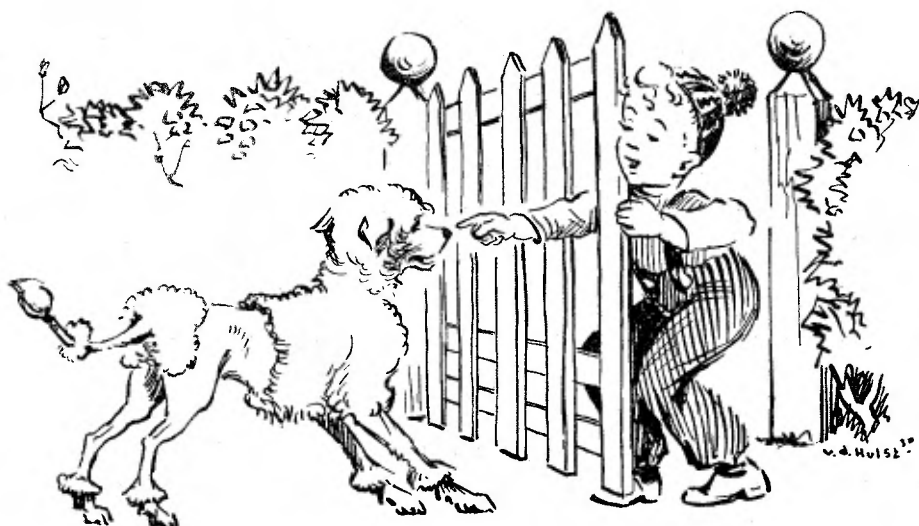
Het verhaal in Ansjes boek werd zó mooi, zó prachtig, dat zij niet meer opkeek na een poos. Ze vergat het helemaal.

En... er kwam een mooie witte poedel bij het hek, die keek tussen de lattjes door. Jan zag hem. O, wat een grappige hond! Hij was half kaalgeschoren, maar op zijn kop en schouders had hij dikke krullen en aan de punt van zijn kale staart had hij een krul-kwast, daar wiebelde hij mee — en aan zijn kale poten had hij armbandjes van krulbaar. Zijn rode tong hing net tussen twee latten van het hek. Jan draafde er heen. Hij stak zijn handje uit en poedel likte dat. Jan kraaide van pret. „Kom maar, hond!” zei hij en trok het hek open. Ans zag niets.

Poedel liep door, dat was jammer. Jan liep hem na,

hij vergat, dat hij niet op de weg mocht. Hij draafde naar poedel toe, pakte hem bij zijn krullen. Poedel nieste: Pschoe! Jan schrok er van, maar toen moest hij lachen.

„Kom maar, hond! Kom maar bij ons!”

Maar poedel liep de andere kant op. Jantje liep mee. En Ans zag niets, Ans las. De krullen hingen op haar boek.

Poedel ging een andere tuin in, Jan mee. Poedel graafde in de aarde, de kluiten vlogen tegen Jantjes beentjes en poedels neus zat vol zand. „Pschoe!” nieste poedel. Jan lachte er om.

„Weg, stoute jongen, met je hond die in mijn tuin graaft!” riep een oud heertje boos. „Gauw weg!”

„Ja — *mijn* hond,” zei Jan. „Kom hond!”

Ze liepen hard weg.

Op de weg stond een visboer. Hij riep: „Nieuwe hèring! Nieuwe hèring!” Jan riep het ook en poedel blafte. Een soldaat kocht twee haringen, die at hij in vier happen op. Dàt vond Jan knap! De visboer gaf graatjes aan poedel en een halve haring aan Jan. De andere helft at hij zelf op, in één hap, net of de vis zijn mond in zwom. Ja, zo wou Jan het ook doen, maar dat ging niet. Zijn mondje zat propvol en in zijn hand was nog meer. O, als moeder dat eens zag! De visboer en de soldaat lachten er om.

Poedel lustte geen graat, hij was een veel te deftige hond, met armbandjes en een wiebelpluim aan zijn staart. Verder gingen ze weer, Jan kauwde nog, lekkere haring!

Toen ging poedel spelen met een andere hond, een zwarte. Ze dansten en holden! Jan draafde mee. „Hond, kom nou, wacht nou, hond!” riep Jan.

Een hoek om, nog een hoek om! O, wat was het daar druk! Auto's en fietsen en groentekarren en melkwagens! Zo druk en gevaarlijk. O, als moeder het wist, als dokter het wist! Kleine Jan in die drukke straat!

Jantje bonsde tegen een oud dametje op. „Wilde jon-

gen, kijk toch uit!” bromde het dametje. Jan wreef zijn neus, die had hij gestoten tegen de tas van het dametje. En toen dat klaar was, zag hij poedel nergens meer. Jantje werd zo bang!

Hij stond daar heel alleen tussen vreemde mensen, hij drukte zich tegen de muur. Toen ging het opeens rom-bom-bom-bom boven hem. Het daverde vreselijk.

„Moeder!” riep Jantje. Anders vond hij het gedaver van de trein zo mooi, maar nu niet.

„Waar is je moeder, ventje?” vroeg een meneer.

„Bij Ansje.”

„En waar is Ansje dan?”

„Bij moeder.”

„Ja maar, waar woon je dan?”

„Bij vader en moeder en Ansje,” snikte Jan.

Nu moesten de mensen lachen, maar Jantje niet, o nee! Hij schreide dikke tranen en zijn handen roken net zo naar vis, toen hij over zijn gezicht veegde. Bah!

„We moeten hem maar naar de politie brengen,” zei de meneer.

Maar opeens!

„Jan — Jan!” riep een stem.

Daar kwam meneer Li met zijn koffertje. O — Jantje hòlde naar hem toe.

„Jan, heb jij weggeloopt? Heel alleen? Ja?”

„Met hond, maar hond is weg!” snikte Jan.

„Ja? Stil hoor! Jan moeder toe, Li met Jan meegaan.
Dat goed?”

Jantje knikte. Hij pakte de bruine hand van Li en
daar gingen ze. Jan had nog tranen in de oogjes.

„Kom,” zei Li, „wacht, Li geven wat aan Jan. Ja?”

Li nam uit zijn koffer zo'n mooi groen vogeltje met een staart van rode veertjes. „Dit voor Jan.”

„Jááá! Dank u, meneer Li!”

De mensen lachten allemaal en Li lachte ook, uit al zijn rimpels.

„Ik breng weg hem,” zei Li.

III.

Moeder was druk geweest in huis. Toen de klok tien sloeg, kwam moeder buiten met twee bekers chocola.

Ans zat te lezen, het roodborstje zong in de sering. Maar Jantje was er niet.

En het hek stond wijd open.

O, o, wat schrok moeder erg.

„Ans! Ansje, waar is Jan?”

Toen schrok Ans ook!

„Kind, kon je dan niet opletten?” vroeg moeder.

Zij zochten en keken en vroegen aan de burens. Maar niemand wist waar Jan was.

Moeder werd bleek van angst, Ans schreide. O, Ans voelde zich zó ondeugend en dom!

Zo'n grote lijs van zeven jaar, die nog niet eens op haar broertje kon letten.

Ze stond op de weg te kijken. Een witte poedel kwam

van de kant waar de stad was. Hij snuffelde hier, hij snuffelde daar en dicht bij Ans nieste hij: Pschoe! Ans kende hem niet.

Maar opeens riep Ans: „O moeder, móeder, kijk eens! Daar komt meneer Li met Jan!”

Ja hoor, daar kwamen zij aan. Moeder en Ans gingen hen tegemoet.

„Hij weggeloopt, hij heel alleen in de viaduct, mevrouw!” zei Li.

Moeder tilde hem op. „Stoute jongen, wat ben je vies en wat ruik je naar vis. Bah! Waar ben je toch geweest?”

Toen zag Jantje een pluimstaart wiebelen, dichtbij. En hij riep: Daar, moeder, hond! Ik met hond uitweest. Hond was heemaal weg en ik moes seien. Maar nu heef ik voogje van Li. Kijk!”

Li lachte. O, wat lachte die Li.

Moeder zei: „Dank u wel, dat u Jantje hebt thuisgebracht. Maar hoe wist u waar wij woonden?”

„O mevrouw, ik vaak wandelen in de morgen vroeg, langs mooie tuinen. Toen Li zag kindertjes hier in tuin en zij altijd lief voor Li, zeggen: dag — dag!”

Meneer Li zuchtte. Nu had hij zovéél gezegd in de moeilijke taal van de blanke mensen.

Li moest binnenkomen. Eerst durfde hij niet, maar Jantje riep: „Kom nou!” en Ans pakte zijn hand. Moe-

der gaf hem ook een kop chocolade en een stuk koek. Jan zei: „Nu is meneer Li bij ons op visite. Komt u ook als ik jarig ben?” Ans keek maar stil toe, ze schaamde zich. Want moeder had aan Li verteld hoe dom Ans was geweest.

Li schudde het hoofd. „Boek zo mooi — ja?” Toen gaf hij Ans een draaimolentje van rood en wit papier. „Heeft zij dat nu verdiend?” zei moeder.

„O mevrouw, zij geschreid, nu weer blij zijn, ja!” Moeder kocht vier pinda-repen om te bewaren. Toen ging Li weer met zijn koffertje naar het viaduct.

IV.

Een week later was Jantje jarig, hij werd vier jaar.

Er mochten kinderen op visite komen. Jan vroeg: „Mams, mag meneer Li ook?”

Vader zei eerst, dat het niet kon. Zo'n oud pinda-meneertje kon toch niet op kindervisite komen! Dat was toch te gek!

Maar moeder zei: „Ik zal vragen of Li éven komt en dan koop ik voor elk kind iets moois.”

„Já, já,” jubelde Jan. „Voor elk een voogje.”

Moeder ging Li uitnodigen. Hij werd er verlegen van, maar beloofde toch dat hij zou komen.

„Ik hen graag vertellen van goede Heer Jezus en van de hemel. Li heeft gehoord van Hem in Indië. Zending las voor uit grote Boek van Heer Jezus. Li gedoopt, vrouw en klein jongetje ook gedoopt. Nu vrouw en jongetje in Hemel, maar Li nog niet. Li wil graag aan andere pindamannen vertellen, maar Li

heeft niet de grote Boek van de Heer Jezus, meneer.”
De dokter ging van die oude, bruine man houden.
„Maar beste Li, zo’n boek, zo’n bijbel is wel te koop!”
„O, maar Li kan niet lezen taal van u, meneer. Li kan wèl Javaans lezen, meneer. Zending had Javaanse boek.”

De dokter dacht na en zei: „Ik weet wat, Li! In de

winkels zijn geen Javaanse Bijbels, maar in Amsterdam wel. Daar is aan de Herengracht een groot Bijbelhuis, al bijna honderd en vijftig jaar. Daar worden Bijbels gedrukt in véél talen. Want àlle volken moeten horen van de Heer Jezus. Li, zal ik voor jou vragen om een Javaanse Bijbel?"

„O, meneer, kàn dat?" Li straalde. Hij leek ook wel een jarig kind.

Ans was naast hem komen staan, haar handje op zijn knie.

„Het kàn, hoor Li," zei vader.

„O, dan wordt Li heel rijk man," zei de pindameneer.

„Dan kan Li voorlezen van de goede Heer Jezus en de anderen zullen hem niet meer uitlachen."

Diezelfde dag al schreef dokter naar het Bijbelhuis in Amsterdam.

Ansje kon haast niet slapen die avond, van de fijne feestdag en ook om die goede, eenzame Li, die geen vrouw en kind meer had.

V.

Het was Zaterdag en weer zong het roodborstje in de sering. Op de weg liep een witte poedel.

Maar op de tafel bij dokter lag een pakje. En wie kwam daar aan? Li, meneer Li met vader. Hij

was er zenuwachtig van, al zijn rimpels lachten. Toen hij het touw en papier los had gemaakt en de mooie Javaanse Bijbel zag, werden Li's zwarte ogen nat van dankbaarheid. „O meneer, nu ik lezen, elke avond van de Heer Jezus. Nu andere pindamannen het ook horen en niet meer lachen. Nu Li heel rijk en heel blij.”

Li was er bleek van. Hij maakte wel drie buigingen, hij bedankte telkens weer.

Moeder schonk thee in. Ans en Jan zaten elk aan een kant van Li. Ze wilden in het Boek kijken. Maar Ans kon geen lettertje lezen, zulke rare letters waren het.

Li zei tegen haar: „Jouw boek mooi, ja, maar dit véél mooier. Dit de *beste* Boek. Li bidden dat alle mensen lezen Boek van de goede Heer Jezus.”

Toen Ans en Jantje die avond naar bed gingen baden zij ook voor hun vrind de pindaman.

„Het is net, of hij een beetje bij ons hoort, moeder,” zei Ansje.

„Ja, lieve kind, dat is ook zo. Alle mensen, die in de Heer Jezus geloven, horen bij Hem en bij elkaar, zwarten en bruinen en gelen en blanken.

1875